

vor Grundlov og med den Rigsdagen gif tilgrunde. Mænd, der have handlet saaledes, staae ikke Fare for at lide Uret, idet Loven bliver anvendt paa dem. Der er fremdeles blevet sagt, at vi stod ene i denne Sag, og det af den Grund, som jeg maa gjøre opmærksom paa, at vi ikke havde det andet Thing at raadslaae med. Men vi staae ikke ene i denne Sag. Vi have To, der tilligemed os afgjorde den, den ene er Danmarks Grundlov, og den anden er det danske Folk, det danske Folk, som har overtaant denne Sag, ikke leifindigt og i kort Tid, men i Maaned; og, naar derfor den ærede Taler kom til det Resultat, at vi handlede uretfærdigt i hvad han kaldte Ordets høiere og ædlere Forstand, da paastaar jeg, at netop Retfærdigheden i Ordets høieste og ædleste Forstand vil see Fyldest ved den Maade, hvorpaa Majoriteten med hele Folkets Bifald i denne Sag gaaer frem. Der er lagt os paa Hjerte, at disse Mænds og deres Familiers Belfærd gif tilgrunde; men det er Noget, vi ikke kunne gjøre ved. Disse Mænd have ikke taget Hensyn til Danmarks Belfærd og til mange tusende Familiers Belfærd. De have søgt at omskyrte det, som er Folkets Friheds Palladium, hvilket den ærede Taler selv har indrømmet; idet han sagde, at de truede Rigsdagen. Den danske Charakter er bleven rost for sin Mildhed, og jeg vilde ønske, at den danske Mildhed kunde anvendes i denne Sag; men, at gjøre disse Mænd, som nu trues af Loven, til Sandhedsvidner, synes mig dog at være at gaae vel vidt. Det er blevet sagt, at de vilde blive Martyrer — paa Dansk Sandhedsvidner —; for hvilken Sag, veed jeg ikke. Men kan man blive Sandhedsvidner ved at give Penge ud, som Rigsdagen ikke har bevilget? Eller Sandhedsvidner af den Grund, at man truer Danmarks Rigsdag, eller at man udsteder en Forsordning, som er et Grundlovsbrud? Ja, saa kan paa den Maade Enhver, der trues af Loven, blive et Sandhedsvidne. Jeg troer saaledes tilstrækkeligt at have imødegaaet det, som var Kjernen i de to Herrers Foredrag; det One: at vi skulde bevise et Ikke-Factum, hvilket ikke tilkommer os, og det Andet: at vi ved at drage det afgaaede Ministerium til

Ansvar skulde handle uretfærdigt i Ordets høiere og ædlere Forstand.

Monrad: Jeg har med Fornøielse hørt den ærede næstsidste Taler udtale sig, thi det er godt, at det aftraadte Ministerium allerede her har fundet et saa veltalende og grundigt Forsvar. Naar Folkethinget nu tager sin Beslutning, vil det saaledes vides, at denne ikke er taget, uden at have hørt Alt, hvad der kan siges til de afgaaede Ministres Forsvar. Hvad Realiteten angaaer, kan jeg derimod ikke nægte, at jeg ikke har sølt mig overbevist ved hvad den næstsidste ærede Taler anførte. Han har gjort opmærksom paa, at, da vi traadte sammen i October, da gjaldt det en Kamp mod Magthaverne, hvorimod det nu gjælder Mænd, som ikke længere ere Magthavere. Men vi kjende jo Alle de menneskelige Tings Foranderlighed og Ubestændighed, og vi ere saaledes ingenlunde stiffe paa, at det jo kunde hændes sig, naar vi atter komme sammen, at da de afgaaede Ministre igjen vare Magthaverne. Til saadanne vekslede Forhold bør man i sine Beslutninger imidlertid ikke tage noget Hensyn. Man bør kun have Retten for Die. Den ærede Taler har dernæst ogsaa gjort opmærksom paa, at vi i denne Sag indtog den ganske særegne Stilling, ikke alene at være Anklager, men ogsaa Dommer. Jeg kan nu ikke Andet end fuldkommen give den ærede Rigsdagsmand Ret i, at, hvad Erstatningskravet angaaer, da ere vi Dommere, og at ingen Anden retlig kan anmasse sig Dommen herover, uden i Virkeligheden at undergrave Danmarks Riges Grundlov og tilegne sig den Bevillingsmyndighed, der tilkommer begge Thing og Hans Majestæt Kongen i Forening; men, idet jeg indrømmer dette, kan jeg derimod ikke indrømme, at vor Stilling i denne Sag skulde være særdeles afvigende fra hvad den er i en Mængde andre Sager. Der er ikke Noget, der kan blive til Lov, uden at vi dertil have givet vort Samtykke; altsaa, naar her frembringes et Lovforslag, saa afgjøre ene vi, om det skal blive til Lov. Det Samme gjælder ogsaa, naar der er Tale om Bevillinger. Derfor Re-